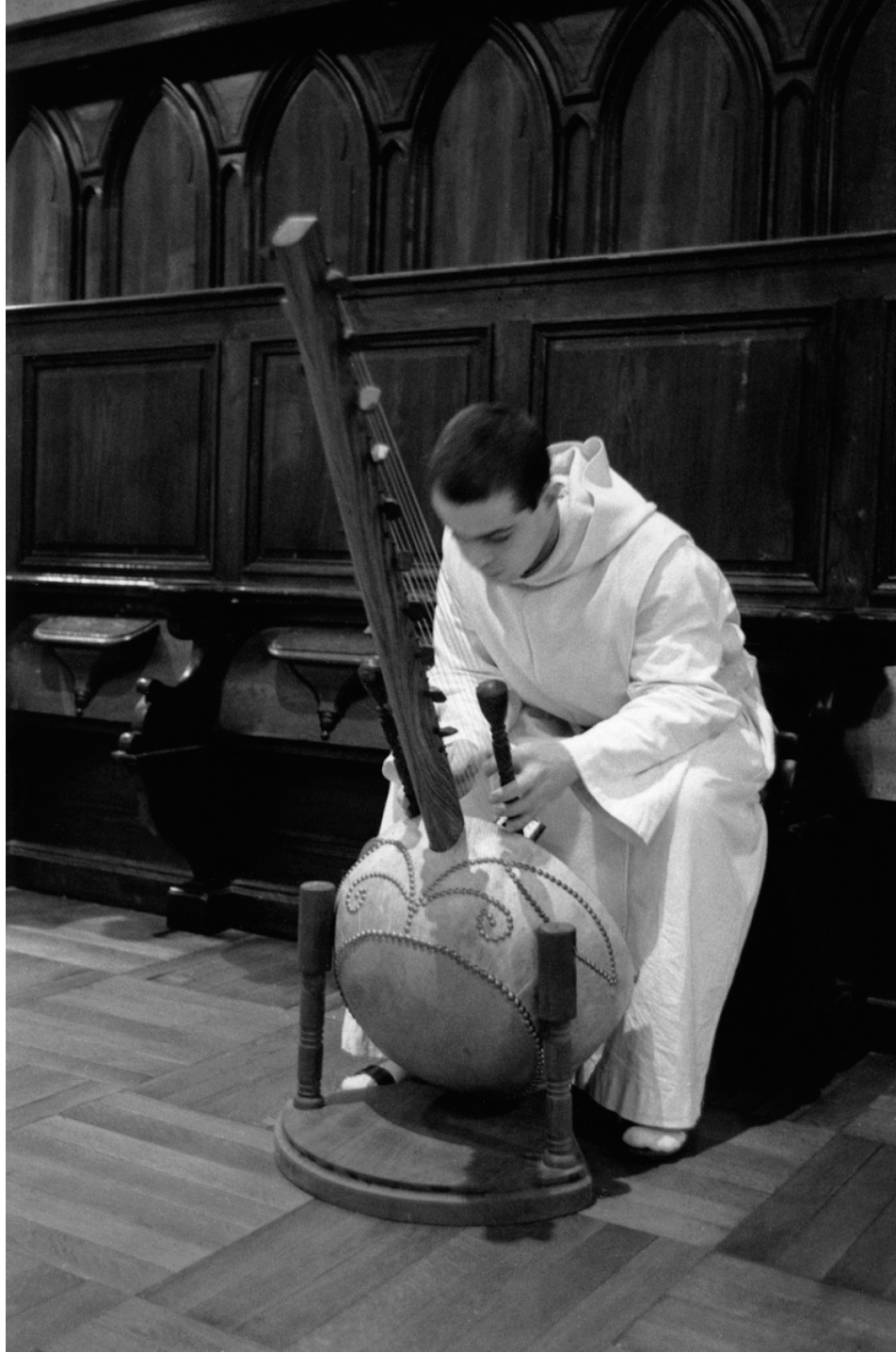

Otec Samuel
Na ohnivém voze

Triáda

Následující vyprávění napsal několik týdnů po smrti bratra Theofana otec Samuel, který byl v té době ještě jáhnem, svému otci novicmistrovi. Když bezmála dvacet let po těchto událostech pročítal český překlad, došel k závěru, že biblický obraz, kterým by se dal nejlépe vystihnout životní osud tohoto mladého mnicha, je bezpochyby unesení proroka Elijáše na ohnivém voze. Bůh vzal bratru Theofanovi s překvapivou silou vše, co mu dal, a on se podvolil.

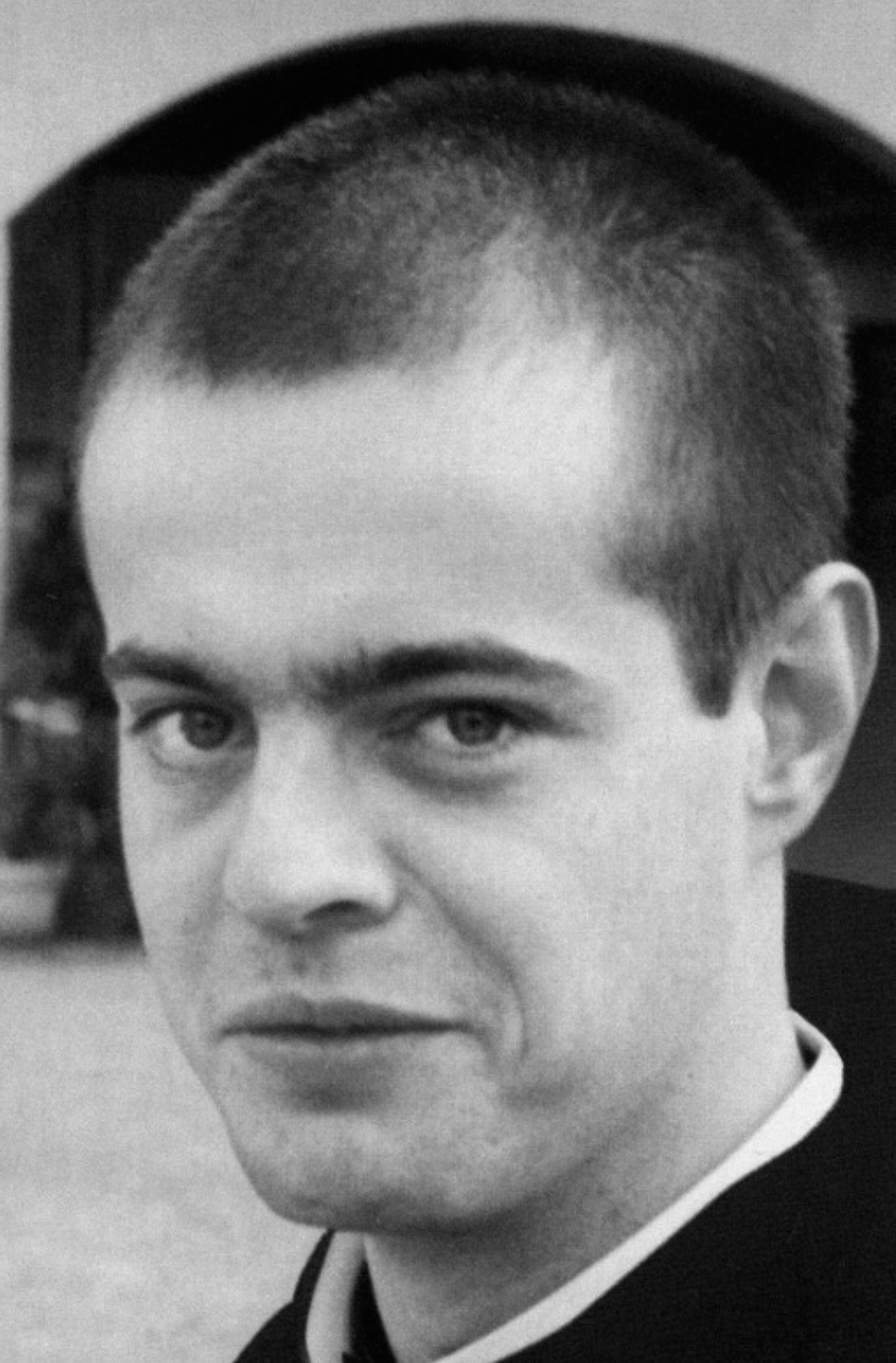

Otec Samuel
Na ohnivém voze

Triáda

Přeložila Zuzanna Bedřichová a opatství Sept-Fons

© Opatství Sept-Fons / Klášter Nový dvůr, 2008
Translation © Zuzanna Bedřichová / Opatství Sept-Fons, 2008
Photos © Bruno Rotival / Opatství Sept-Fons, 2008
ISBN 978-80-86138-83-1
ISBN (PDF) 978-80-7474-296-5
ISBN (ePub) 978-80-7474-297-2
ISBN (mobi) 978-80-7474-298-9

Mladým bratřím, kteří se stali mnichy v převorství v Novém Dvoře, a těm, kteří se mnichy teprve stanou.

Dám svým služebníkům nové jméno...

Stvořím nová nebesa a novou zemi. Věci minulé nebudou připomínány, nevstoupí na mysl...

Nikdy víc už nebude dítě, které zemře v několika dnech...

Vysázejí vinice a budou jíst jejich plody. Nebudou se namáhat nadarmo. Vlk a beránek se budou pást spolu a lev jako dobytek bude žrát slámu.

Izajáš 65,15–25

Velmi jsem plakal, že se nenašel nikdo, kdo by byl hoden tu knihu otevřít a podívat se do ní. Ale jeden ze starců mi řekl:

„Neplač. Hle, zvítězil lev z pokolení Judova, potomek Davidův...“ Vtom jsem spatřil, ...že uprostřed stojí Beránek, ten obětovaný.

Zjevení Janovo 5,4–6

Většina našich současníků považuje mnišský kontemplativní život za nepochopitelný. Jak si vysvětlit, že se mladí a často nadaní lidé vzdávají normálního života nejen v lidské společnosti, ale také v rámci církve, že se zřikají jakékoli apoštolské, charitativní a humanitární činnosti, aby se zasvětili výhradně Bohu?

Je pravda, že i v minulosti se mnoha mocným mužům tento způsob života jevil zbytečný a nezdravý a mnišství zakazovali. Docházelo k tomu většinou v době revolucí. Tak tomu bylo i v případě Čech a Moravy na konci 18. století za vlády Josefa II. Mniši museli buďto opustit zemi, nebo se přizpůsobit vůli císaře.

Přestože v důsledku těchto „reform“ docházelo k uzavírání a rušení kontemplativních klášterů, nikdy se nepodařilo mnišský život vymýtit úplně. Toto radikální a vzácné povolání, které pochází přímo od Boha, dokáže tajemným způsobem vzklíčit v srdci dítěte, dospívajícího muže či už dospělého člověka, a pozvolna ho dovést za brány kláštera.

To byl případ bratra Theofana, o kterém vypráví tato kniha. Popisuje jeho povolání, krátký mnišský život – trvající pouhých šest let –, a také smrt v den jeho dvacátých osmých narozenin. Především však zachycuje vnitřní drama člověka, který se z celého srdce odevzdal Bohu.

Bratr Theofan byl sympatický a po všech stránkách nadaný mladý muž, který měl jako většina lidí svá vnitřní zranění. Bůh se k němu obrátil už v dětství, zřetelněji pak v době dospívání. V klášteře musel projít mnoha zápasy, včetně nemoci, které nakonec po třech letech podlehl. Svůj život paradoxně zakončil jako zralý a svobodný člověk. Stanul před Bohem oproštěn od všech úzkostí, jako opravdový, velký mnich.

Knihy Na ohnivém voze vychází v době, kdy mnišský kontemplativní život zapouští své kořeny v České republice, a v tomto kontextu také jistě najde své místo.

K čemu je dobré, aby v zemi, která v poslední době prošla

tolika změnami, která má za sebou temnou minulost a před sebou nejistou budoucnost, mladí lidé – Češi i Francouzi – strávili svůj život v klauzuře kláštera, postaveného před několika lety v opuštěném kraji nedaleko Plzně?

Bratr Theofan zemřel roku 1989, několik dnů po pádu komunistické vlády. Jeho vrstevníkům mezi spolubratry je nyní kolem pětačtyřiceti let. Patří mezi ně i jeho rodný bratr otec Šebestián, který zůstal v Sept-Fons, i otec Samuel, jenž byl v loňském roce zvolen převorem v Novém Dvoře. Jejich život, jejich víra a vnitřní vyrovnanost, kterou našli v mnišském životě, jsou samy o sobě odpovědí na tuto otázku.

Současný svět zajisté potřebuje poctivé politiky, aktivní a schopné muže, umělce a filozofy, kteří mají pravdivé a jasné myšlení. Potřebuje však také lidi víry – potřebuje mnichy, muže modlitby, kteří uprostřed dnešního světa věří v Boha a v důstojnost lidské osoby a kteří naší rozkolísané společnosti mohou pomoci nalézt ztracenou rovnováhu.

V jednom mnišském spise z 11. století je zaznamenán tento půvabný příběh: Loď plující po širém moři se uprostřed noci dostala do prudké bouře. Námořníci už ztratili všechnu naději, když tu si jeden z nich vzpomněl, že nastala hodina, kdy mniši vstávají k nočním modlitbám, a zvolal: „Jsme zachráněni!“ – A byli zachráněni...

Za tímto naivně prostým příběhem se skrývá hluboká pravda: muži modlitby mohou vyvážit svět.

Br. M.-Mikuláš,
novicmistr z kláštera Sept-Fons, Francie
7. prosince 2008, 19. výročí úmrtí bratra Theofana

Když musel bratr Theofan znovu čelit nádoru na mozku, který se projevil podruhé na jaře roku 1989, mnozí z nás si pomysleli: „Umře strachy!“ Bratr Theofan nám však dokázal, jak moc jsme se mylili. Je pravda, že jej nemoc nakonec přemohla, ale ještě předtím přemohl on svůj strach.

Na rozdíl od otce Jeronýma nám po bratru Theofanovi nezůstaly žádné výpisky nebo texty, ze kterých by v době, kdy vzpomínky začínají ztrácet svou sílu, mohl znovu vytrysknout pramen jeho působení. A přesto byl tento pramen skoro stejně živý. Bratr Theofan kráčel kupředu příliš rychle, než aby po sobě zanechal písemné stopy. Žil však uprostřed nás a v našem každodenním životě jsou známky jeho přítomnosti dosud patrné.

Přišel k nám 4. prosince 1983, s bakalářskou zkouškou z biologie, jako dvaadvacetiletý a – jak se zdálo – vyrovnaný nadějný mladý muž. Jeho noviciát probíhal bez potíží až do smrti otce Jeronýma 29. ledna 1985.

Osmnáct měsíců po této události ho časné sliby a diagnóza těžké nemoci prudce uvrhly do věku dospělosti, jehož jednotlivými etapami prošel ve třech bohatě naplněných letech, až do konce července 1989. Vybavuje se mi období velkého osamění a zkoušek, kterým čelil po celý srpen, pak období naprostého odevzdání až do jeho druhého odchodu do nemocnice v půlce listopadu, nakonec – v oněch několika bleskurychlých týdnech ukončených 7. prosince téhož roku v den jeho dvacátých osmých narozenin jeho smrtí – sklizeň moudrosti, jaké dosáhne jen málo starců.

Toto je první vzpomínka na něj, která mi utkvěla: Přijel do Sept-Fons navštívit svého bratra, budoucího bratra Šebestiána, v té době ještě postulanta. Bratr Theofan mluvil o mnišském povolání a Vy, nevím už z jakého důvodu, možná, abyste ho zaměstnal, jste jej požádal, aby mě učil hrát na strunový nástroj, který jsme měli ze senegalského kláštera Keur-Moussa. Kora mi nic neříkala a tento mladík, kterým dosud byl, se